

بررسی تجویز آنتی بیوتیک با طرح استواردشیپدر مرکز قلب مازندران ۱۴۰۱

مریم میرزاخانی، علیرضا داودی، افسانه میرزاخانی، رضا کلانتری*، زهرا قربانی

۱- دانشجوی دکترای تخصصی دامپزشکی، واحد علوم تحقیقات تهران

۲- کارشناس ارشد تحقیقات آموزشی، مرکز قلب مازندران

۳- متخصص بیماری های عفونی و گرمسیری، عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی مازندران

چکیده

مقدمه و هدف: آنتی بیوتیک یک منبع با ارزش دارویی است که برای درمان عفونت های باکتریایی مورد استفاده قرار می گیرد. مصرف غیرمنطقی آنتی بیوتیک یک تهدید جهانی و یک مشکل با تاثیر بالینی و اقتصادی بزرگ است. برنامه سیستم مدیریت آنتی بیوتیکی (استوارد شیپ) یک راه حل برای جلوگیری از توسعه مقاومت آنتی-بیوتیکی است. پژوهش حاضر در جهت بررسی تجویز آنتی بیوتیک با طرح استواردشیپ در مرکز قلب مازندران در سال ۱۴۰۱ انجام گرفته است.

روش پژوهش: مطالعه حاضر از نوع توصیفی تحلیلی از نوع مقطعی بود. یک نمونه تصادفی شامل ۴۸۰ نفر از بیماران دریافت کننده آنتی بیوتیک در بخش های درمانی بوده اند. بازنگری دستورات عمل های طرح استوارد شیپ آنتی بیوتیکی براساس پروتکل کشوری و با همکاری کمیته پیشگیری و کنترل عفونت تدوین و به همه پزشکان ابلاغ گردید. سپس به بررسی تجویز آنتی بیوتیکها براساس این طرح پرداخته شد. در پایان هر ماه ۴۰ پرونده به صورت تصادفی انتخاب و داده ها با استفاده از اطلاعات مندرج در پرونده بیماران و فرم ثبت اطلاعات مربوط به مصرف آنتی بیوتیک وارد شدند. یافته ها با استفاده از آمار توصیفی و من ویتنی و آزمون T مستقل با نسخه ۲۱ نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

نتایج: از تعداد ۴۸۰ نفری که برحسب نیازو پروتکل روش اجرایی تجویز آنتی بیوتیک برای آنها صورت گرفته است، انتخاب نوع آنتی بیوتیک ۹۰٪ صحیح بود. در زمان شروع، فواصل و روش مصرف دارو همخوانی کلی ۸۰٪ بود. در مورد تعداد مصرف آنتی بیوتیک ۷۵٪ صحیح بود. شایعترین آنتی بیوتیک مصرفی آمینوگلیکوزیدها بود.

بحث: نتایج این مطالعه نشان داد که همخوانی تجویز آنتی بیوتیک با طرح مدیریت مصرف آن در سطح قابل قبول قرار دارد. رعایت نسبتا کم پروتکل در مورد تعداد آنتی بیوتیکهای مصرفی وجود داشت که این امر منجر به کاهش کارایی در طولانی مدت به علت ایجاد مقاومت میکروبی و افزایش هزینه می شود. توجه به این که در مرکز قلب مازندران مشاوره و ویزیت روزانه عفونی صورت می گیرد اگر آنتی بیوتیکی حتی توسط پزشک معالج تجویز گردد تعیین تکلیف و تغییر آنتی بیوتیک با متخصص عفونی می باشد در راستای اهمیت این موضوع می بایست کمیته استواردشیپ ماهانه تشکیل گردد، که با آموزش و همکاری تمام اعضای تیم درمانی میتواند استراتژی موثری در جهت افزایش کارایی و کاهش مقاومت میکروبی و هزینه ها صورت گیرد و چالش با پزشکانی که جدیدالورود در سیستم هستن و مشغول به کار می باشن بایست با آیین نامه های بیمارستان در ابدأ آشنا باشند.

کلید واژه: استواردشیپ، مقاومت آنتی بیوتیکی، مرکز قلب مازندران